

Nemzetpolitikai összefoglaló

2018. 29. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Szilágyi Péter: az identitás erősítése, a külhoni családok és a szülőföldön maradás támogatása áll a nemzetpolitika középpontjában

Az identitás erősítése, a külhoni magyar családok segítése és a szülőföldön maradás támogatása áll a magyar nemzetpolitika középpontjában – mondta a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára Martonvásáron, a Kisebbségvédelem Európában címmel tartott nyári egyetem megnyitóján. A nyári egyetem a Kisebbségi Jogvédő Intézet és a Nemzetpolitikai Kutatóintézet közös szervezésében hetedik alkalommal került megrendezésre. Szilágyi Péter előadásában hangsúlyozta: a magyar kultúra és oktatás terén 1,1 milliárd forintból háromezer szervezetet, csaknem 200 millió forintból pedig mintegy háromszáz ifjúsági szervezetet és mintegy 250 millió forintból 260 magyarországi település 300 külhoni magyar településsel közösen megvalósított programját támogatta az anyaország. Arról is beszélt: a Kárpát-medencei óvodafejlesztési programban 38,6 milliárd forintból 150 új óvoda és bölcsőde épül, és több mint 400 intézmény újul meg. Emlékeztetett: 2018-ban a külhoni magyar családok évét is meghirdették, melynek keretében egymilliárd forintot fordítanak a külhoni magyar családok támogatására, valamint az év elejétől az anyasági támogatást és a babakötvényt is elérhetővé tették a külhoni magyarok számára. A helyettes államtitkár előadásában arra is rámutatott: egyre nagyobb szerepet kell szánni a kisebbségi jogvédelmi intézkedéseknek. Szilágyi Péter indoklasként felidézte: a közelmúltban a román bíróság öt év börtönre ítélte a terrorizmussal vádolt székelyföldi aktivistákat, Beke Istvánt és Szócs Zoltánt, elutasították a katolikus egyház keresetét a Batthyáneum könyvtár visszaszolgáltatása ügyében, a Bánffy-családnak 2007-ben visszaszolgáltattott több mint 9000 hektárnyi erdő újra a román állam tulajdonába került, a Maros megyei önkormányzat elnöke pedig csaknem hárommillió forint értékű bírságot kapott székely zászló kitűzése miatt.

Kelemen Hunor: a közigazgatási törvénykönyv fontos lépés a nyelvi charta alkalmazása felé

A kisebbségi vagy regionális nyelvek európai chartájának romániai alkalmazása felé tett fontos lépésként értékelte Kelemen Hunor, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) elnöke a közigazgatási törvénykönyv hétfői parlamenti elfogadását. A magyar közmédiának nyilatkozó politikus elmondta: létezik ugyan "egy jó ratifikációs szöveg", de Romániában nem alkalmazzák a chartát. A - központi és helyi közigazgatásról szóló jogszabályokat egységes keretbe foglaló - közigazgatási törvénykönyvbe most bekerült egy olyan előírás, amely a Románia által ratifikált nemzetközi egyezmények és szerződések betartására kötelezi a közigazgatási intézményeket és alkalmazottakat. Az RMDSZ

reményei szerint ez hivatkozási alapot biztosít a jogvitákban, és a magyarság ezentúl a charta előírásaira is építhet az anyanyelvhasználatban. A szövetségi elnök elmondta, a küszöb leszállítása helyett az RMDSZ módosító javaslatai arra összpontosítottak, hogy a nyelvi jogok alkalmazásának körét kiterjesszék azokra a területekre - az utcák és terek kétnyelvű feliratozására, a prefektusi hivattal történő kommunikációra, a kétnyelvű formanyomtatványokra -, amelyeken eddig peres eljárásokkal kérdőjelezték meg a hatóságok (többnyire sikerrel) a nyelvhasználati jogokat.

Lélekerősítő kiállítás Beke és Szócs mellett: több százan követeltek igazságot a kézdivásárhelyi tüntetésen

Több százan gyűltek össze csütörtökön késő délután Kézdivásárhely főterén, hogy a terrorizmus miatt elítélt Beke István és Szócs Zoltán bebörtönzése ellen tiltakozzanak. A Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom két aktivistája mellett kiállók székely és magyar zászlókkal vonultak utcára, a tüntetők háromnyelvű (magyarul, románul és angolul is olvasható), Szabadságot a politikai foglyoknak! feliratot tartottak a magasba. A demonstráción aláírásgyűjtést is tartottak: így tiltakoznak az ártatlan fiatalok elhurcolása, illetve a székelyföldi polgármesterek jogtalan megbüntetése ellen, hangúlyozva, hogy a közelmúltban tapasztalt magyarelles megnyilvánulások elfogadhatatlanok. A csütörtöki kézdivásárhelyi tüntetést közösen szervezték az erdélyi magyar pártok, civil szervezetek. Az RMDSZ, a Magyar Polgári Párt (MPP), az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) és az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) képviselői hétfőn Sepsiszentgyörgyön közös sajtótájékoztatót tartottak, ahol elmondták, hogy összefogva mozgószíttanak, és abban bíznak, hogy több ezer embert sikerül az ügy mellé állítani.

Magyar névjegy a román nemzet számára – bemutatták az elmúlt száz évet felölelő dokumentumfilm-sorozat első részét

Zsúfolásig megtelt csütörtökön este a kolozsvári Bánffy-palotában található Szépművészeti Múzeum Tonitza-terme abból az alkalomból, hogy az RMDSZ által szervezett rendezvény keretében levetítették a Magyarok Romániában – száz év története című dokumentumfilm-sorozat első részét. Az alkotás szerkesztője és rendezője Vig Emese, a román közszolgálati televízió magyar adásának munkatársa, a tudományos szerkesztő pedig Fodor János kolozsvári történész. A filmben Ablonczy Balázs, Fodor János, Nagy Botond, Gidó Csaba, Egry Gábor, Lucian Nastasă-Kovács, illetve Zahorán Csaba történész szólal meg. Székely István, az RMDSZ társadalomszervezésért felelős ügyvezető alelnöke, a sorozat ötletgazdája és a filmbemutató házigazdája elmondta: végre olyasmit tárhatnak a nagyközönség elé, amiről 1989 előtt nem lehetett beszélni. A dokumentumfilm-sorozat egyik célja az, hogy a román többségnek is megmutassuk történelmünket, és egyúttal párbeszédet kezdeményezzünk velük – tette hozzá Székely. A román egyesülés

centenáriumai évében, az 1000 év Erdélyben, 100 év Romániában elnevezésű rendezvénysorozat keretében az RMDSZ Erdély hat településén egy tíz részből álló előadásorozatot tervez történezszer részvételével, illetve három tudományos konferenciát is szervez. Emellett egy, az elmúlt száz évet felölelő történelmi kronológiát készít, amelyet román nyelven is megjelentet.

Szilágyi Péter: a külhoni magyar oktatásnak szívüggé kell válnia

A külhoni magyar oktatás megmaradása mindenkéftt azon múlik, hogy igazán szívüggé tud-e válni – jelentette ki Szilágyi Péter, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára a felvidéki Révkomáromban, ahol köszöntőt mondott a Jókai Mór Nyári Egyetem megnyitóján hétfőn. A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége (SZMPSZ) által szervezett, a magyar kormány által is támogatott, szakmai képzést kínáló rendezvény a magyar pedagógusok egyik legnagyobb fórumának számít a Kárpát-medencében. Szilágyi Péter beszédében hangsúlyozta: a külhoni magyar oktatásnak szívüggé, olyan dologgá kell válnia, amelyet nem befolyásolnak a körülmények változásai, olyan üggé, amelyből mindenkinek ki kell vennie a részét. Rámutatott: ahhoz, hogy évszázadok múlva is legyen olyan magyar közösség, amely szívében is magyar, az kell, hogy a magyar iskola ne csak az oktatás nyelvére vonatkozzon, hanem szilárd elkötelezettséget is jelentsen a felvidéki magyarság mellett, azokat pedig, akik ezt elősegítik, hála illeti. A helyettes államtitkár köszöntőjében fontosnak jellemezte a magyar kormány, illetve a pedagógus és más érdekképviseleti szervezetek, az egyházak és önkormányzatok közötti, a felvidéki magyar oktatás fejlesztését célzó, széles körű együttműködés megindítását, valamint beszélt az eddig megvalósított fejlesztésekről is. Utóbbi kapcsán kifejtette: eddig 18 felszerelt tanmühelyt és tangazdaságot sikerült létrehozni, továbbá a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében a Felvidéken hat óvodát újítottak fel, három újnak pedig letették az alapkövét. Hozzátette: a programmal a Felvidéken összesen 30 új létesítmény jön létre, és másfélszáz lesz azoknak a száma, amelyeket felújítanak.

Pásztor István: a kárpátaljai magyaroknak tudniuk, érezniük, hinniük kell, hogy a magyar nemzet egységes

A kárpátaljai magyaroknak tudniuk, érezniük, hinniük kell, hogy a magyar nemzet egységes, a nehéz pillanatok, kilátástalannak tűnő helyzetek a megoldás felé visznek, ha egységben létezik a szét darabolt nemzet - jelentette ki Pásztor István vasárnap a

Tiszaújlakon tartott Turul-ünnepségen. A hagyományos megemlékezésen, amelyet a Rákóczi-szabadságharc 315 évvel ezelőtt vívott első győztes csatájának emlékére Tiszaújlak határában emelt turulmadaras emlékműnél rendeztek, Pásztor István felidézte a magyarság szabadságküzdelmét. Megállapította: a ma élő nemzedékek hálásak lehetnek, hogy a magyar nemzet történelmének alakítói olyan bátor férfiak voltak, mint Rákóczi Ferenc, Bercsényi Miklós és Esze Tamás, akik példával és tanulsággal szolgálnak. "Szeretném, hogy a kárpátaljai magyarok tudják, érezzék, elhiggyék, hogy a magyar nemzet egységes, a nehéz pillanatok, kilátástalannak tűnő helyzetek a megoldás felé visznek, ha egységben létezik a szétdarabolt nemzet" - hangsúlyozta. Hozzátette, az egység nem a határokhöz, hanem a lélekhez, tartáshoz, közös múltához kötődő fogalom.

Potápi: a beregszászi Rákóczi-főiskola a szülőföldön maradás egyik legerősebb bástyája a Kárpát-medencében

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola a szülőföldön maradás egyik legerősebb bástyája a Kárpát-medencében, ezért a magyar kormány minden támogatást megad a működéséhez, folyamatos fejlesztéséhez – jelentette ki Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár csütörtökön Beregszászon, a Rákóczi Főiskola Felsőfokú Szakképzési Intézetének diplomaátadó ünnepségén. A végzősöket köszöntő beszédében az államtitkár hangsúlyozta: „Az oklevélatadás ténye a legpontosabban jellemzi az utóbbi évek kárpátaljai, beregszászi történéseit, és a legpontosabban mutatja meg a kárpátaljai lelkületet, ami azt a magyar nemzetrészt jellemzi, amely ugyan Magyarország mellett él, de a legmesszebbre szakadt le Európától.” Ennek ellenére a kárpátaljai magyarság nem vár ölbe tett kézzel, hogy a szerencse megtalálja, hanem ő keresi a szerencsét, ő maga teremti meg a lehetőségét, hogy a szerencse megtalálja – tette hozzá. A politikus kifejtette: a kárpátaljai magyarságot a többi nemzetrésztől leginkább az az életerő különbözteti meg, amely kifejezi a megmaradás vágyát, hogy minden nehézség ellenére kitartson szülőföldjén, hogy vannak tervei, megfogalmazott céljai. Ilyen cél volt a felsőfokú szakképzés megteremtése, amely mellé a magyar kormány oda tudott állni, s immár második alkalommal tart diplomaátadó ünnepséget a főiskola szakképzési intézete.

Szili Katalin Ungváron: nem engedhetjük meg, hogy visszalépés történjen a közösségi jogok biztosítása terén

A kárpátaljai magyarság számára jelenleg a közösségi jogok biztosításának a kérdése a legfontosabb, nem engedhetjük meg, hogy visszalépés történjen ezen a téren – jelentette ki Szili Katalin miniszterelnöki megbízott csütörtökön Ungváron, az Ungvári Nemzeti Egyetem Ukrán-Magyar Oktatási Tudományos Intézete magiszteri hallgatóinak

diplomaátadó ünnepségén. A végzős diákokat köszöntő beszédében Szili Katalin köszönetét fejezte ki a friss diplomásoknak a kitartásukért, és hangsúlyozta, mennyire fontos egy közösség számára, hogy legyen értelmisége, amely alakítja a jövőjét. Jelezte, arra biztatta a végzősöket, hogy őrizzék meg identitásukat, anyanyelvüket, ragaszkodjanak ahhoz, ami az övék, beleértve a szülőföldet, maradjanak meg magyarnak, a nemzethez tartozónak még akkor is, ha egy időre elmennek külföldre tapasztalatot szerezni. Fontosnak mondta, hogy tartsák szem előtt mindig szűkebb közösségük és a nemzetük szolgálatát. Szili Katalin beszédében kitért arra, hogy a kárpátaljai magyarság számára jelenleg a közösségi jogok biztosításának a kérdése a legfontosabb, hiszen ezek teszik lehetővé az anyanyelven történő oktatást, a szülőföldön maradást és boldogulást. „Nem engedhetjük meg, hogy ezen a téren visszalépés történjen, mert ezeket a jogokat nemzetközi és kétoldalú szerződések, megállapodások is szavatolják, ami a többségi társadalom számára is fontos” - emelte ki. Hozzátette, ha Ukrajna az Európai Unió felé akar közeledni, akkor nem tagadhatja meg annak értékeit, ezeket az értékeket tiszteletben kell tartania.

Brenzovics: jelentősen fejlődtek a kárpátaljai magyar vállalkozások a magyar kormány támogatásának köszönhetően

A nehéz ukrajnai helyzet ellenére az utóbbi néhány évben sikerült igen jelentős előrelépést elérni a kárpátaljai magyar vállalkozások fejlesztése terén, köszönhetően a magyar kormány „példátlan mértékű” támogatásának – jelentette ki Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke Tiszapéterfalván, az V. Turul Expo kiállítás nyitórendezvényén. A KMKSZ elnöke kifejtette, a kárpátaljai magyarság megmaradásának is előfeltétele, hogy meglegyenek létének gazdasági alapjai, amit a prosperáló vállalkozások teremthetnek meg. Ezért is rendkívül figyelemre méltó-, hogy a nehéz ukrajnai helyzet ellenére sikerült az utóbbi néhány évben igen jelentős előrelépést elérni a kárpátaljai magyar vállalkozások fejlesztése terén. Ezt jól mutatja az idei, Kárpátalja legnagyobb kiállításának számító Turul Expo, amelyen minden korábbinál több vállalkozó jelentkezett termékeivel – mondta. „Köszönhető ez elsősorban a magyar kormány támogatásával indított Egán Ede Kárpátaljai Gazdaságfejlesztési Programnak, amelynek keretében az elmúlt három évben példátlan mértékű - az idei év végére a 10 milliárd forint értéket elérő - támogatás érkezett az anyaországból az ukrajnai megye magyar vállalkozásaihoz” – hangsúlyozta. Rámutatott, hogy több ezer vállalkozás indult és jutott támogatáshoz, ami azt mutatja, van vállalkozási kedv a kárpátaljai magyarokban. Jelezte, számos példa van arra, hogy külföldről tértek haza kárpátaljai magyarok, hogy otthon vállalkozzanak.